

Filosofia i bepop. La mitezza

A l'Espigoler, 14 de juliol del 2019

Estimat Jaume,

«*Beati mites quoniam ipsi possidebunt terram*», així tradueix la *Vulgata* la segona benaurança de l'evangeli de Sant Mateu (5:4). L'italià és la única llengua romànica que ha conservat aquesta expressió del llatí, difícil de traduir al català. *Mitezza* significa de vegades "dolcesa" (del clima, per exemple), de vegades "temprança", de vegades "amabilitat" o, inclús, "humilitat". La idea m'ha vingut llegint un famós assaig de Norberto Bobbio *Elogio de la mitezza*, que fa poc va ser reeditat dintre del llibre ***Elogio della mitezza e altri scritti morali*** (2014).

Per entendre millor que significa aquesta expressió he recorregut al comentari a ***l'evangeli de Sant Mateu de Tomàs d'Aquino*** on diu: «*Et nota, quod hoc in duobus consistit. Primo quod homo non irascatur; secundo, quod si irascatur, iram temperet*». Això és: «Noteu que això -la *mitezza*- consisteix a dues coses. La primera que no ens deixem enduu per l'ira; la segona, que si l'ira ens pot, l'endolcim amb la temprança». Tomàs ho diu bé: sembla que la *mitezza* és una combinació de paciència i temprança, quan la paciència no és prou. Quan jo era rector de la Universitat Pompeu Fabra acostumava a dir als meus col·laboradors en el govern de la universitat que la paciència és una virtut molt important per governar i que la pressa és mala companyia. I posava l'exemple d'un llibre d'Andrea Camilleri, *La pazienza del ragno* (2004), un dels Montalbano que a mi tant m'agraden.

Bobbio diu, potser amb raó, que la *mitezza* és la virtut menys política de totes. Nogensmenys, jo crec que ens aniria bé en aquests moments convulsos de la política catalana. Fa uns anys un important, i polèmic, polític italià va dir que a la política espanyola manca *finezza*, bé doncs jo diria que a la política catalana manca *mitezza*.

Una abraçada,

J.J. Moreso

Catedràtic de filosofia del dret, UPF.